

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Andrzej Wróbel

SSA Ewa Stefańska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania K. B.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 24 marca 2017 r. w przedmiocie odmowy przeniesienia w stan spoczynku wobec niepełnienia służby przez okres roku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 czerwca 2017 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazuje
Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 marca 2017 r. Prokurator Generalny, na podstawie art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2026 ze zm., zwanej dalej „ustawą - Prawo o ustroju sądów powszechnych”) w związku z art. 127 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177 ze zm., zwanej dalej „ustawą - Prawo o prokuraturze”), odmówił przeniesienia Prokurator Prokuratury Okręgowej w [...] K. B. w stan spoczynku wobec niepełnienia służby przez okres roku.

W uzasadnieniu wskazano, że K. B. na stanowisko prokuratora została powołana w dniu 10 grudnia 1992 r. W okresie od 14 stycznia 2016 r. do chwili obecnej nie pełni służby na tym stanowisku z powodu choroby. Pismem z dnia 21

lutego 2017 r. Prokurator Okręgowy w [...] wystąpił z wnioskiem o przeniesienie K.B. w stan spoczynku, podnosząc, że od roku nie pełni ona służby z powodu złego stanu zdrowia. Wniosek ten został poparty przez Prokuratora Regionalnego w [...]. Przed skierowaniem wniosku do Prokuratora Generalnego, Prokurator Okręgowy w [...] uzupełnił materiał dowodowy w postaci zwolnień lekarskich, występując do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zbadanie ewentualnej niezdolności K.B. do pełnienia obowiązków prokuratora. Z treści prawomocnego orzeczenia lekarza orzecznika z dnia 15 lutego 2017 r. wynika, że K.B. nie jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków prokuratora z powodu choroby lub utraty sił.

Ponadto w uzasadnieniu wyjaśniono, że zgodnie z art. 127 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni. Wskazano, że zgodnie z przyjętym w orzecznictwie poglądem, decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku w trybie art. 71 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, została pozostawiona swobodnemu uznaniu powołanego do tego organu, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Decyzja w tym zakresie nie oznacza jednak dowolności, bowiem podejmowana jest w oparciu o indywidualne kryteria, z uwzględnieniem interesu publicznego (potrzeby prokuratury) i słusznego interesu prokuratora. Ponieważ zarówno Prokurator Okręgowy w [...], jak i Prokurator Regionalny w [...] we wniosku o przeniesienie K.B. w stan spoczynku nie wykazali zaistnienia takich przesłanek, Prokurator Generalny stwierdził brak podstaw do uwzględnienia wniosku.

K.B. wniosła odwołanie od tej decyzji, zaskarżając ją w całości i domagając się jej zmiany poprzez przeniesienie skarżącej w stan spoczynku z dniem 8 lutego 2017 r., ewentualnie uchylenia decyzji i przekazania sprawy Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania. Odwołująca się zarzuciła:

1) nierozpoznanie istoty sprawy polegające na uznaniu, że brak wykazania przez Prokuratora Okręgowego we wniosku okoliczności przemawiających za przeniesieniem skarżącej w stan spoczynku uzasadnia odmowę uwzględnienia wniosku, podczas gdy obowiązek rozważenia wystąpienia tych przesłanek obciążał Prokuratora Generalnego, który dysponował materiałem dowodowym oraz wiedzą o faktach znanych powszechnie i z urzędu, pozwalającą mu na dokonanie stosowanej oceny;

2) naruszenie art. 71 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 127 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze oraz art. 69 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 178) w związku z art. 8 k.p., polegające na odmowie przeniesienia skarżącej w stan spoczynku, pomimo że odmowa ta narusza ww. przepisy ze względu na fakt, iż skarżąca spełniła wszystkie kryteria niezbędne do przeniesienia w stan spoczynku, ponieważ: przebywa od ponad 1 roku na zwolnieniu lekarskim z powodu choroby, której przyczyną jest „degradacja” zawodowa, nieznajdująca merytorycznego uzasadnienia; pełniła aktywnie i wzorowo służbę przez ponad 24 lata (awanse, pełnione funkcje kierownicze, wieloletnia delegacja do Prokuratury Generalnej); aktualnie została pozbawiona jedyne źródła utrzymania; nie podlega zabezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu; brak przeniesienia jej w stan spoczynku skutkuje obciążeniem innych prokuratorów większymi obowiązkami z powodu nieobecności w pracy, a także „blokowaniem” etatu dla innych prokuratorów, uniemożliwiając im awans zawodowy - co w rezultacie prowadzi do wniosku o całkowitej dowolności zaskarżonej decyzji.

Prokurator Generalny nie zajął stanowiska co do wniesionego odwołania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w zakresie, w jakim prowadzi do uchylenia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 127 § 1 ustawy - Prawo o prokuraturze w związku z art. 71 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, prokurator może być przeniesiony

w stan spoczynku, na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że art. 71 § 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych został tak skonstruowany, że decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku pozostawiona została swobodnemu uznaniu powołanego do tego organu, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Uznanie administracyjne nie oznacza jednak dowolności, bowiem rozstrzygnięcie w tym przedmiocie powinno być podjęte przy uwzględnieniu interesu publicznego (potrzeby prokuratury) i słusznego interesu prokuratora (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 5 listopada 2015 r., III PO 9/15, LEX nr 1932144 i z dnia 12 kwietnia 2011 r., III KRS 2/11, OSNP 2012 nr 13-14, poz. 183).

Dlatego uzasadnienie decyzji powinno zawierać motywy, którymi kierował się Prokurator Generalny odmawiając przeniesienia prokuratora w stan spoczynku. W niniejszej sprawie wymóg ten nie został spełniony, albowiem w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji brak jest nawet wzmianki w tej kwestii. W takim przypadku motywy odmowy nie są znane i nie mogą zostać poddane ocenie Sądu Najwyższego. Przy tym, w orzecznictwie wyjaśniono, że Prokurator Generalny jest uprawniony do samodzielnego ustalania kryteriów, którymi kieruje się podejmując decyzję o przeniesieniu lub odmowie przeniesienia prokuratora w stan spoczynku, a zasadność ich przyjęcia nie podlega merytorycznej ocenie Sądu Najwyższego, który poddaje kontroli jedynie zgodność uchwały z prawem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2012 r., III PO 5/12, LEX nr 1619317).

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.